

dersøger Drikke-beskatningens Betydning for Kommuner (der i nogen Grad har Valgfrihed m. H. t. Skattesatsernes Højde), Indflydelsen paa Forbruget, paa Produktionen og Erhvervslivet i det hele. Han gennemgaar ogsaa Ølskattens og Vinbeskatningens Mulighed m. H. t. at blive overvæltet eller tilbagevæltet. Navnlige hæfter han sig ved Virkningerne af den store Forskel mellem Ølbeskatningen og Beskatningen af de andre Drikkevarer.

Der er ikke i disse Overvejelser — heller ikke for saa vidt angaar Overvæltningsspørgsmaalet — noget særligt originalt Bidrag, men en god Oversigt og en Del positive Oplysninger, som er af Værdi som et Supplement til vort eget Stof disse Spørgsmaal vedrørende.

Jens Toftegaard.

Martin Lohmann: DAS RECHNUNGSWESEN DER KARTELL- UND GRUPPENWIRTSCHAFT. Julius Springer, Wien. 1937. 140 S.

Ved Behandling af Kartellerne og disses Prispolitik kan der anlægges to principielt forskellige Synspunkter, nemlig for det første: Hvorledes opnaar et Kartel maksimal Gevinst til sine Medlemmer, og for det andet: Hvorledes skal et Kartel føre sin Prispolitik, saa det ikke kommer i Strid med Statens Tilsynsmyndigheder (Priskontrolraad) og udsætter sine Ledere for Ubehageligheder fra det offentliges Side. Forfatteren til nærværende Bog, der er Professor i Driftsøkonomi ved Universitetet i Kiel, kender begge de to Synspunkter og den derhenhørende Litteratur, men lægger absolut mest Vægt paa det sidste, og da dette efter min Opfattelse er det vanskeligste, har jeg læst Bogen med stor Interesse.

Forfatteren karakteriserer i Indledningen fortræffeligt sit Værk med at sige, at mange Problemer vedrørende Karteller er i stærk Udvikling og at det derfor for Teoretikeren paa nærværende Tidspunkt gælder om »zu untermauern« og han bruger bl. a. Udtryk som »viele von diesen zunächst zu rein privatwirtschaftlichen Zwecken entstandenen Rechnungsformen bekommen in der politischen Wirtschaft sofort ausserordentliche gesamtwirtschaftliche Bedeutung . . .« Forfatteren har den Opfattelse, at det er paavist, at Kartellerne indtil vore Dage har manglet enhver samfundsmæssig Orientering, og at det derfor er en absolut nødvendig Opgave at opdrage til en mere samfundsmæssig orienteret Pris- og Omkostningspolitik (S. 99).

Bogen er delt i fire Hovedafsnit: Buchhaltung und Bilanz, Die Kostenrechnung, Die Statistik og Das Revisionswesen. Interessantest er efter min Opfattelse Afsnittet om Omkostningsberegninger og den derpaa byggede Priskalkulation, hvor det fremhæves, at »hinsichtlich der Träger der Verbandskalkulation eine Wirtschaftsführung, die sich planmässige Steuerung der Produktion als Ziel gesetzt hat, ihren Einfluss in zunehmendem Masse wird geltend machen müssen«. Et meget vanskeligt Spørgsmaal, naar man vil sætte Omkostninger og Priser i direkte Forbindelse med hinanden er Omkostningsberegningens usikre Karakter og Spredningen mellem de forskellige Virksomheders Beregninger; en meget vigtig Opgave er derfor Standardiseringen af Kalkulationsskemaet og Vurderingsprincipperne, et Omraade, hvor der sikkert vil kunne siges adskilligt mere, end Forfatteren gør.

Poul Peter Sveistrup.